

Bruselj, 19. april 2023
(OR. en)

8465/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0099 (NLE)

EDUC 131
DIGIT 71
JEUN 70
EMPL 178
SOC 254

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 205 final
Zadeva:	Predlog PRIPOROČILA SVETA o ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 205 final.

Priloga: COM(2023) 205 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 18.4.2023
COM(2023) 205 final

2023/0099 (NLE)

Predlog

PRIPOROČILO SVETA

**o ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja in
usposabljanja**

{SWD(2023) 205 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Izobraževanje in usposabljanje sta ključna za osebni razvoj, socialno kohezijo, konkurenčnost in inovacije. Sta tudi bistveni gradnik pravičnejše, odpornejše in bolj trajnostne Evrope. To je upoštevano v **Resoluciji Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030)**¹, ki med strateškimi prednostnimi nalogami vključuje **zeleni in digitalni prehod**.

Danes je digitalno izobraževanje v središču teh prizadevanj. Pandemija COVID-19 je poudarila potrebo po izboljšanju **digitalne pripravljenosti sistemov izobraževanja in usposabljanja** v smislu odpornosti, visoke kakovosti, vključevalnosti, dostopnosti in varnosti. **Akcijski načrt** Evropske komisije za **digitalno izobraževanje 2021–2027**² za ta namen določa dve strateški prednostni nalogi: *spodbujanje razvoja visokoučinkovitega digitalnega izobraževalnega ekosistema* ter *krepitev digitalnih spretnosti in kompetenc za digitalno preobrazbo*.

Države članice so akcijski načrt pozdravile v **Sklepih Sveta o digitalnem izobraževanju v evropskih družbah znanja**³. Priznale so potrebo po tesnejšem sodelovanju in Komisijo pozvale, naj začne proces strateškega razmisleka o omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja. Po pozivu predsednice Ursule von der Leyen leta 2021 k „pozornosti voditeljic in voditeljev in strukturiranemu dialogu na najvišji ravni“ o digitalnem izobraževanju in spretnostih je Komisija leta 2022 opravila **strukturirani dialog o digitalnem izobraževanju in spretnostih** z vsemi državami članicami.

Države članice so v svojih načrtih za okrevanje in odpornost dodelile 130 milijard EUR ukrepom za podporo digitalni preobrazbi – 26 % vseh dodeljenih sredstev v okviru načrtov. Od tega je 16,5 milijarde EUR namenjenih izboljšanju povezljivosti in skoraj 23 milijard EUR digitalnemu izobraževanju in razvoju digitalnih spretnosti⁴. Zdaj je bistvenega pomena izvajanje.

Ob upoštevanju potrebe po visokoučinkovitem digitalnem izobraževalnem ekosistemu (vključno z infrastrukturo, povezljivostjo, organizacijo in zmogljivostjo) ta predlog temelji na **ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja**, opredeljenih v akcijskem načrtu in sklepih Sveta, ter na ugotovitvah iz strukturiranega dialoga. Predstavlja priporočila državam članicam o tem, kako doseči **dostopno, visokokakovostno in vključujoče digitalno izobraževanje za vse**. Predlog se osredotoča na **formalno izobraževanje in usposabljanje** ter naložbe, krepitev zmogljivosti in sodelovanje, ki so potrebni, da bi bilo mogoče izkoristiti potencial digitalnih tehnologij za krepitev poučevanja,

¹ 2021/C 66/01.

² COM(2020) 624 final.

³ 2020/C 415/10.

⁴ Številke v tem odstavku so izračunane z uporabo Priloge VII k uredbi o mehanizmu za okrevanje in odpornost.

učenja in preverjanja ter izboljšanje učnih rezultatov vseh učečih se. V zvezi s tem poudarja pomen smiselnega vključevanja digitalnih tehnologij v šole in univerze v povezavi s pedagoškimi in organizacijskimi metodami pri poučevanju vseh predmetov.

Uspešno digitalno izobraževanje pomeni **ustvarjanje več boljših priložnosti za učenje in poučevanje za vse v digitalni dobi**. Zaradi digitalnih rešitev so sistemi izobraževanja in usposabljanja v EU v zadnjih letih postali dostopnejši. Vendar je treba v hitro razvijajočem se in bolj negotovem svetu še naprej izboljševati učinkovitost in uspešnost izobraževanja ter podpirati diverzifikacijo poučevanja in učenja, tudi z obstoječimi in nastajajočimi digitalnimi rešitvami. Medtem ko se naše družbe spreminjajo, izobraževanje ostaja temeljna človekova pravica in univerzalni dostop do izobraževanja mora biti zagotovljen in razširjen na digitalni svet.

Na uporabnika osredotočena digitalna orodja lahko v izobraževanje prinesejo inovativne rešitve in učitelje podprejo z zmanjšanjem njihovih upravnih bremen. Poleg tega učiteljem pomagajo pri prilagajanju njihovega dela in izobraževalnih sistemov prelomnim tehnologijam, kot so generativna umetna inteligenca in druge nastajajoče tehnologije, ki hitro vstopajo v okolja učečih se, skupaj s potencialnimi priložnostmi in nevarnostmi, ki jih pomenijo. Orodja generativne umetne inteligence ustvarjajo nove priložnosti za učenje in lahko učeče se podprejo pri izboljšanju njihove hitrosti učenja in samoučinkovitosti, po drugi strani pa odpirajo nova vprašanja, na primer glede preverjanja ali avtorstva. Uspešno digitalno izobraževanje je torej osnovni pogoj, da lahko učeči se pridobijo znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo za uspešnost v današnjem svetu.

Ta predlog je **del pobud Komisije in držav članic za zagotavljanje na človeka osredotočene digitalne preobrazbe**. Usklajen je s cilji iz akcijskega načrta za digitalno izobraževanje, programa politike Digitalno desetletje⁵, Evropske deklaracije o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje⁶ ter evropske strategije za boljši internet za otroke⁷. Akcijski načrt za digitalno izobraževanje, program politike Digitalno desetletje, evropski program znanj in spretnosti⁸, akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic⁹ in strategije Unije enakosti določajo ambiciozne cilje na ravni EU za spodbujanje ukrepov v zvezi z digitalno preobrazbo ter zagotavljanje trajnostne rasti in inovacij v EU. V predlogu se upošteva tudi tekoče delo glede digitalnega prehoda v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, usklajen pa je tudi z rezultati poročila Konference o prihodnosti Evrope.

Predlog temelji na prvi strateški prednostni nalogi (spodbujanje visokoučinkovitega digitalnega izobraževalnega ekosistema) iz akcijskega načrta za digitalno izobraževanje in dopolnjuje **predlog priporočila Sveta o izboljšanju zagotavljanja digitalnih spretnosti v izobraževanju in usposabljanju**.

⁵ Sklep (EU) 2022/2481.

⁶ COM(2022) 28 final.

⁷ COM(2022) 212 final.

⁸ COM(2020) 274 final.

⁹ COM(2021) 102 final.

- **Ključni izzivi, obravnavani v predlaganem priporočilu Sveta**

Izkušnje iz krize zaradi COVID-19 in strukturirani dialog so razkrili obilje naložb in politik držav članic v podporo digitalnemu izobraževanju in spretnostim. Čeprav ima večina držav članic strategije v zvezi z digitalno preobrazbo izobraževanja in usposabljanja ter zagotavljanjem digitalnih spretnosti, te niso vedno dovolj specifične, podrobne ali celovite. Analiza politik po Uniji razkriva pomanjkanje strateškega pregleda, ki bi povezal različne sektorske in teritorialne ravni pristopa politike. Države članice se pri razvoju visokoučinkovitih digitalnih ekosistemov izobraževanja in usposabljanja srečujejo z več skupnimi izzivi:

- neobstoje sistemskemu vsevladnemu pristopu k politikam in izzivom digitalnega izobraževanja z učinkovitim usklajevanjem na vseh ravneh države in med njimi,
- neobstoje strateške osredotočenosti naložb v infrastrukturo, opremo in vsebino za digitalno izobraževanje in usposabljanje, vključno z upoštevanjem socialno-ekonomskih in teritorialnih neenakosti,
- nezadostnim digitalnim usposabljanjem učiteljev in osebja pri prevzemanju in najboljšem izkoriščanju tehnologije za poučevanje in učenje,
- nezadostnim spremljanjem in evalvacijo politik digitalnega izobraževanja in usposabljanja ter njihovega učinka.

Upravljanje politik digitalnega izobraževanja in usposabljanja

- Kljub napredku in odličnim primerom inovacij prizadevanja še niso omogočila systemske digitalne preobrazbe v izobraževanju in usposabljanju. Obstajata zlasti dva ključna izziva.
- Prvič, uvajanje digitalnih tehnologij v sisteme izobraževanja in usposabljanja zahteva vsevladni pristop, ki zagotavlja **sodelovanje in usklajevanje različnih vladnih služb**. Na primer, učinkovita digitalizacija šole zahteva tesno usklajevanje med organi, odgovornimi za **infrastrukturo**, da se zagotovi povezljivost, **finance**, da se zagotovi financiranje naložb, ter **izobraževanje**, da se uskladijo učni načrti in podprejo učitelji. Poleg tega je v državah članicah z visokimi ravnmi regionalne ali lokalne avtonomije bistveno usklajevanje med različnimi ravnmi države. Strukturirani dialog je pokazal, da so ta prizadevanja za usklajevanje kompleksna in polna izzivov, zaradi česar imajo številne države članice **več sektorskih strategij, ki se izvajajo neodvisno druga od druge**. Posledično lahko nastanejo zaprte strukture ali prekrivanja, s čimer se izgubijo priložnosti za sinergije in večji učinek. **Neobstoj** takega **vsevladnega pristopa** je bil opredeljen kot **glavni izziv** pri razvoju in izvajanju politike digitalnega izobraževanja in spretnosti.
- Drugič, razvoj smiselnih digitalnih rešitev in njihovo široko sprejetje sta močno odvisna od **vključenosti in odgovornosti številnih pomembnih deležnikov**. To pomeni, da je potreben tesen dialog med oblikovalci politike, izvajalci, ponudniki digitalnih rešitev, socialnimi partnerji, podjetji, starši in učečimi se. Strukturirani dialog je pokazal, da imajo številne države vzpostavljene formalne platforme za posvetovanje deležnikov, vendar je **tesnejše sodelovanje še vedno v zgodnjih fazah**, zlasti kar zadeva interakcijo med izobraževalnimi institucijami, učitelji in industrijo, vključno s ponudniki tehnologije in delodajalci. Države članice so pokazale naraščajoč interes za udeležbo v javno-zasebnih partnerstvih, tudi s sektorjem izobraževalne tehnologije (EdTech), da bi nadalje razširile in okrepile

digitalni izobraževalni ekosistem ob upoštevanju pomembnih vprašanj, kot je varstvo zasebnosti podatkov.

Naložbe v digitalno infrastrukturo za izobraževanje in usposabljanje

Povezljivost šol je še vedno neenakomerna med državami EU in znotraj njih, hitre internetne povezave v šolah pa so še vedno redke¹⁰, zlasti na podeželskih in oddaljenih območjih, kjer povezljivost zaostaja¹¹. Po najnovejših podatkih je le 11 % učencev v EU v primarnem izobraževanju, 17 % v nižjem sekundarnem izobraževanju in 18 % v višjem sekundarnem izobraževanju hodilo v šole, ki so imele hitrost interneta nad 100 Mb/s, kar je daleč od cilja na ravni EU, da naj bi do leta 2025 vse šole imele visokohitrostno širokopasovno povezljivost (vsaj 1 Gb/s ali več)¹². Kar zadeva **šolsko opremo**, je delež učencev, ki so hodili v šole, v katerih je delovalo več kot 90 % digitalne opreme, znašal od 61 % za raven primarnega izobraževanja do 73 % za raven višjega sekundarnega izobraževanja¹³. Učitelji so menili, da je nezadostno zagotavljanje digitalnih naprav (zlasti tablic in prenosnih računalnikov) največja ovira za uporabo digitalnih tehnologij pri poučevanju in učenju¹⁴. **Visokošolske institucije so večinoma bolje povezane in opremljene**, vendar sta vključevanje in uporaba učinkovitih praks digitalnega izobraževanja še vedno počasna.

Pandemija COVID-19 je znatno pospešila uporabo tehnologije pri poučevanju in učenju, vendar je tudi poudarila in povečala **neenakosti v izobraževanju in usposabljanju**. Socialno-ekonomsko ozadje učečih se je še vedno najpomembnejši dejavnik učnega uspeha. To je izraženo tudi pri zagotavljanju digitalnega izobraževanja: prikrajšani učeči se, kot so tisti iz **okolij z nizko izobrazbo ali nizkimi dohodki, romskega ali migrantskega okolja**, imajo doma manj dostopa do računalnikov¹⁵ in začnejo digitalne naprave uporabljati pozneje v življenju kot bolj privilegirani vrstniki¹⁶. Pomanjkanje dostopnih in podpornih digitalnih tehnologij povzroča velike ovire za **invalidne** ter preprečuje njihovo sposobnost samostojnega in neodvisnega učenja v formalnih izobraževalnih okoljih.

Strukturirani dialog o digitalnem izobraževanju in spretnostih ter nacionalni načrti za okrevanje in odpornost potrjujejo **pomen, ki ga države članice pripisujejo temu, da se izobraževalnim institucijam da na voljo učinkovita in pravična digitalna infrastruktura**. Države članice pri reformah in naložbah na tem področju dajejo prednost povezljivosti, digitalni opremi, platformam in vsebinam.

¹⁰ Evropska komisija (2019). *2nd Survey of Schools: ICT in Education* (Druga raziskava o šolah: IKT v izobraževanju). Luxembourg: Urad za publikacije EU.

¹¹ SWD(2021) 167 final.

¹² COM(2016) 587.

¹³ Evropska komisija (2019). *2nd Survey of Schools: ICT in Education* (Druga raziskava o šolah: IKT v izobraževanju). Luxembourg: Urad za publikacije EU.

¹⁴ Prav tam.

¹⁵ OECD (2018). *Getting ready for the digital world, PISA 2018: Insights and Interpretations* (Priprava na digitalni svet, PISA 2018: spoznanja in razlage). Pariz: OECD Publishing.

¹⁶ Biagi F., Rodrigues M. (2017). *Digital technologies and learning outcomes of students from low socio-economic background: An analysis of PISA 2015* (Digitalne tehnologije in učni rezultati učencev s slabšim socialno-ekonomskim ozadjem: analiza PISA 2015). Poročilo Skupnega raziskovalnega središča v okviru programa Znanost za politiko.

Prihajajoče posebno poročilo **Evropskega računskega sodišča** bo zagotovilo dodatne dokaze o učinkovitosti podpore EU za digitalizacijo šol¹⁷.

Druge skrbi se nanašajo na vzdrževanje opreme in naprav ter na izziv dohajanja hitrosti tehnoloških sprememb, kar zadeva vsebine, pristope in orodja za poučevanje in učenje. Države z vrsto digitalnih orodij in platform so vedno bolj zaskrbljene glede **interoperabilnosti** med sistemi in storitvami. Države članice tudi iščejo načine za povečanje **razpoložljivosti in dostopnosti visokokakovostnih vsebin za digitalno izobraževanje** v lastnih jezikih. Poleg tega izobraževalne institucije na vseh ravneh skrbijo izpolnjevanje obveznosti v zvezi z varstvom podatkov, **varstvo zasebnosti učečih se** in preprečevanje groženj za **kibernetsko varnost**.

Digitalno usposabljanje učiteljev in osebja

Učitelji so **ključni partnerji**, od katerih je odvisno uspešno sprejemanje digitalnih tehnologij v izobraževanju in usposabljanju, zato morajo biti tesno udeleženi in zaproseni za mnenje pri njihovem vključevanju. Številne študije kažejo, da bodo učitelji verjetneje uporabili digitalne tehnologije pri poučevanju, če njihove šole **spodbujajo ustrezno načrtovanje in sodelovanje pri uporabi tehnologije v izobraževanju**¹⁸. Učitelji imajo edinstven položaj pri izobraževanju prihodnjih generacij po najvišjih standardih. Potrebujejo ciljno usmerjeno podporo pri samozavestnem in najboljšem mogočem vključevanju digitalizacije v svoje pedagoško delo, tako da je koristno za njihove učence ter da omogoča vključujoče in dostopno učenje. Nekatere šole imajo koordinatorje za IKT, ki učitelje podpirajo pri vseh administrativnih nalogah v zvezi z IKT in jim omogočajo, da se osredotočijo na svoje osnovne naloge. Vendar je sistemski in dolgoročni pristop k vključevanju tehnologije v šolske dejavnosti trenutno bolj izjema kot pravilo. Na primer, pred pandemijo COVID-19 je **le približno tretjina učencev obiskovala šole, ki so imele pisne izjave glede uporabe digitalnih tehnologij za pedagoške namene**¹⁹. V številnih institucijah za izobraževanje in usposabljanje nezadostne zmogljivosti pomenijo, da razvoj in izvajanje institucionalne strategije za digitalno izobraževanje, ki upošteva potrebe izobraževalcev in učečih se, ostajata izziv. V nekaterih državah članicah obstajajo pobude za povečanje **zmogljivosti vodstev izobraževalnih institucij**, da bi vodila digitalno preobrazbo, vendar niso razširjene.

Eden od ključnih dejavnikov, ki je vplival na kakovost učne izkušnje med zaprtji zaradi COVID-19, so bile digitalne kompetence izobraževalcev²⁰. Vendar je v povprečju v EU manj kot polovica učiteljev (49,1 %) poročala, da je bilo področje IKT vključeno v njihovo

¹⁷ Evropsko računsko sodišče, *Indicative timetable of publication of reports from January to December 2023* (Okvirni časovni raspored objav poročil od januarja do decembra 2023), https://www.eca.europa.eu/sites/ep/en/Documents/Timetable_of_upcoming_publications_EN.pdf.

¹⁸ Fraillon, J., Ainley, J., Schulz, W., Friedman, T., Duckworth, D. (2019). *Preparing for Life in a Digital World: International Computer and Information Literacy Study 2018 International Report* (Priprava na življenje v digitalnem svetu: mednarodno poročilo o mednarodni študiji računalniške in informacijske pismenosti iz leta 2018). Amsterdam: IEA.

¹⁹ Evropska komisija (2019). *2nd Survey of Schools: ICT in Education* (Druga raziskava o šolah: IKT v izobraževanju). Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije.

²⁰ Delovni dokument služb Komisije, priložen akcijskemu načrtu za digitalno izobraževanje (SWD(2020) 209 final).

formalno izobraževanje ali usposabljanje²¹, in le 39 % učiteljev se je počutilo dobro pripravljenih za uporabo digitalnih tehnologij pri poučevanju²². Učitelji in izobraževalci morajo imeti potrebne digitalne pedagoške spretnosti²³, bistveno pa je, da organi oblasti in deležniki uporabljajo pristop, ki temelji na zaupanju ter s katerim opolnomoči učitelje in jih podpirajo pri najboljši mogoči uporabi tehnologije za poučevanje in učenje.

Visoka raven avtonomije visokošolskih institucij, ki običajno zagotavljajo **programe začetnega izobraževanja učiteljev**, je v več državah povzročila zamude pri uvajanju digitalnih pedagoških spretnosti v učne načrte za usposabljanje učiteljev. Poleg tega dejstvo, da se populacija učiteljev v večini držav EU stara, pomeni, da izzivov digitalne pedagogike ni mogoče obravnavati zgolj prek začetnega usposabljanja. Strukturirani dialog je pokazal, da so številne države članice v zadnjem času **razširile svojo ponudbo možnosti stalnega strokovnega izpopolnjevanja za učitelje in izobraževalce v zvezi z digitalnimi pedagoškimi pristopi**. Vendar več držav članic opozarja na težave pri privabljanju učiteljev k udeležbi, socialni partnerji pa poudarjajo, da imajo učitelji pogosto premalo časa, namenjenega stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju. Udeležba v stalnem strokovnem izpopolnjevanju se spremlja v večini držav članic, manj pa je osredotočenosti na ocenjevanje njenega vpliva na spretnosti učiteljev. To lahko povzroči morebitno neskladje med ponudbo usposabljanja in potrebami izobraževalcev.

Spremljanje in evalvacija politik in učinka

Čeprav **ima večina držav članic vzpostavljene strategije** za pomoč institucijam za izobraževanje in usposabljanje pri uporabi digitalnih tehnologij, te niso vedno dovolj specifične, podrobne ali celovite. Poleg tega jih le malo redno spremlja ali evalvira njihovo izvajanje ali izvaja revizije, da bi se upoštevali nov razvoj tehnologije in povezane učne potrebe²⁴. Poleg tega so okviri za spremljanje stanja omogočitvenih dejavnikov digitalnega izobraževanja dobro razviti le v majhnem številu držav članic. V številnih primerih se uporablja **razdrobljen ali ad hoc pristop k spremljanju**. Posebna težava, ki vpliva na skupno oceno učinka naložb, je pomanjkanje informacij o uporabi naprav ter neobstoj sistemov za spremljanje in sledenje digitalne infrastrukture izobraževalnih institucij.

Na ravni EU **ostaja velik izziv razpoložljivost podatkov in dokazov**. Obsežne mednarodne študije se objavljajo le na zelo dolga obdobja, zaradi česar je težko dohajati hitro razvijajoče se področje digitalnega izobraževanja, ter ne zajemajo vseh podatkov, potrebnih za oblikovanje politike in podpornih instrumentov.

²¹ Pregled izobraževanja in usposabljanja za leto 2020.

²² OECD (2019), *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners* (Rezultati raziskave TALIS 2018 (zvezek I): Učitelji in vodstveni delavci šol kot vseživljenjsko učeči se), TALIS. Pariz: OECD Publishing.

²³ OECD (2019), *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners* (Rezultati raziskave TALIS 2018 (zvezek I): Učitelji in vodstveni delavci šol kot vseživljenjsko učeči se), TALIS. Pariz: OECD Publishing.

²⁴ Evropska komisija/EACEA/Eurydice (2019). *Digital Education at School in Europe* (Digitalno izobraževanje v šolah v Evropi). Poročilo Eurydice. Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije.

- **Cilji predlaganega priporočila Sveta**

Namen tega predloga je spodbuditi potrebne strukturne reforme in naložbe v državah članicah, da bi se dosegla velika sprememba v digitalni preobrazbi izobraževanja in usposabljanja ter omogočilo zagotavljanje spretnosti, in sicer na podlagi:

- usklajene strategije, ki specifično obravnava digitalno izobraževanje in spretnosti, ter izboljšanja povratnih informacij o politikah z boljšim spremljanjem in evalvacijo politik digitalnega izobraževanja in usposabljanja ter hitrejšim vključevanjem teh rezultatov za odzivne prilagoditve politik,
- vsevladnega pristopa k digitalnemu izobraževanju in usposabljanju ter okrepljenega sodelovanja in usklajevanja z deležniki in med njimi, tudi z zasebnim sektorjem,
- vzpostavljanja in krepitev partnerstev z učitelji ob zagotavljanju dostopa do digitalnega usposabljanja za vse učitelje, izobraževalce in osebe ter podpori krepitev digitalnih zmogljivosti za vse institucije za izobraževanje in usposabljanje,
- pravičnih in na učinek osredotočenih naložb v visokokakovostno, dostopno, vključujoče in varno digitalno izobraževanje in usposabljanje.

- **Mednarodna razsežnost**

Predlog temelji na prizadevanjih na mednarodni ravni in jih dopolnjuje. Prispeva k **ciljem ZN glede trajnostnega razvoja do leta 2030**²⁵, zlasti k cilju 4 o kakovostnem izobraževanju.

Pobuda je skladna s tekočim delom v okviru načrta generalnega sekretarja **Združenih narodov** za digitalno sodelovanje in usklajena s pozivom svetovnega vrha o preoblikovanju izobraževanja k ukrepanju glede digitalnega učenja.

Predlog prispeva tudi k ciljem strategije EU **Global Gateway**, da bi se vzpostavile trajnostne in zaupanja vredne povezave, ki so dobre za ljudi in planet.

Pobuda priznava pomen čezmejnega sodelovanja, zlasti s partnerskimi državami širitve in sosedstva EU, vključno s partnericami z Zahodnega Balkana, da bi se zagotovilo, da ne bo nihče zapostavljen ter da ima vsakdo pravico do visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja.

- **Orodja za podporo izvajanju**

Namen Komisije je vzpostaviti skupino na visoki ravni za digitalno izobraževanje in spretnosti, da bi se v formalni obliki nadaljevalo neformalno usklajevanje med nacionalnimi koordinatorji v okviru strukturiranega dialoga. S tem bi združili strokovno znanje z izobraževalnega in digitalnega področja, skupina pa bi lahko razvila smernice ali druga orodja za olajšanje nadaljnjega razvoja digitalnega izobraževanja.

Predlog bo podprt tudi z naslednjim:

- delovno skupino za digitalno izobraževanje: učenje, poučevanje in preverjanje,

²⁵ <https://sdgs.un.org/>

- instrumenti EU, kot je Instrument za tehnično podporo, ter financiranjem EU iz programov, kot so Erasmus+, Evropski socialni sklad plus, Sklad za pravični prehod, Evropski sklad za regionalni razvoj, Kohezijski sklad, program Digitalna Evropa, Obzorje Evropa in NDICI – Globalna Evropa,
- obstoječimi orodji, platformami in skupnostmi EU (evropsko vozlišče za digitalno izobraževanje, evropski digitalni podporni center SALTO, evropska platforma za šolsko izobraževanje, vključno s skupnostjo eTwinning, orodje SELFIE, orodje SELFIEforTEACHERS, elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE), portal Boljši internet za otroke (BIK), Kotiček za učenje),
- zbirko primerjalnih dokazov o ključnih omogočitvenih dejavnikih v vsej EU,
- izboljšanimi dokazi in analizo z učnim laboratorijem za naložbe v kakovostno izobraževanje in usposabljanje,
- poročanjem in spremljanjem na podlagi strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora.
- **Dopolnjevanje z drugimi pobudami**

Predlog dopolnjuje in prispeva k izvajanju drugih pobud Komisije, predstavljenih v:

- sporočilu o evropskem izobraževalnem prostoru²⁶,
- akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje 2021–2027²⁷,
- evropskem programu znanj in spretnosti za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost²⁸,
- programu politike Digitalno desetletje²⁹,
- akademiji za kibernetске veščine.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog je skladen s členoma 165 in 166 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Predlog je v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU).

V celoti upošteva odgovornost držav članic za vsebino poučevanja in organizacijo izobraževalnih sistemov ter njihovo kulturno in jezikovno raznolikost, hkrati pa izraža dopolnilno in podporno vlogo EU ter prostovoljno naravo evropskega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja. V okviru evropskega izobraževalnega prostora bo pobuda podpirala prizadevanja držav članic pri razvijanju in izvajanju politik in mehanizmov, kot je ustrezno glede na njihove nacionalne sisteme in strukture.

²⁶ COM(2020) 625 final.

²⁷ COM(2020) 624 final.

²⁸ COM(2020) 274 final.

²⁹ Sklep (EU) 2022/2481.

Pobuda ne predlaga nobene razširitve pristojnosti EU za sprejemanje predpisov ali zavezujočih zavez držav članic. Njena evropska dodana vrednost je v sposobnosti EU, da spodbudi politično sodelovanje ter s smernicami politik, skupnimi orodji in instrumenti podpre sisteme izobraževanja in usposabljanja.

- **Sorazmernost**

Ta predlog je v skladu z načelom sorazmernosti, kot je določeno v členu 5(4) PEU.

Vsebina in oblika tega predloga ne presegata tega, kar je potrebno za doseg njegovih ciljev. Zaveze, ki jih bodo sprejele države članice, so prostovoljne in vsaka država članica se lahko sama odloči o načinu izvajanja predloga.

- **Izbira instrumenta**

Kot prispevek k doseganju ciljev iz členov 165 in 166 PDEU ta pogodba določa, da Svet sprejme priporočila na predlog Komisije.

Priporočilo Sveta je ustrezen instrument na področju izobraževanja in usposabljanja, saj ima EU na tem področju podporno odgovornost, ter je instrument, ki je bil pogosto uporabljen za evropske ukrepe na tem področju.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ocena priložnosti in izzivov, ki jih digitalna preobrazba prinaša za izobraževanje in usposabljanje, je bila opravljena v delovnem dokumentu služb Komisije, ki je priložen sporočilu o akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje 2021–2027³⁰.

Komisija bo leta 2024 izvedla celovit pregled akcijskega načrta ter ocenila njegov doseg in učinek.

Ta predlog te ugotovitve združuje z rezultati strukturiranega dialoga z državami članicami o pripravljenosti obstoječih nacionalnih okvirov in zakonodaje za odzivanje na potrebe, povezane z digitalnim izobraževanjem in spretnostmi.

- **Posvetovanja z deležniki**

Predlog temelji na izidih javnega posvetovanja o akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje 2021–2027³¹ in prispevkih, zbranih med postopkom obsežnega posvetovanja³².

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlog temelji na:

³⁰ SWD(2020) 209 final.

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12453-Digital-education-action-plan-update/-/public-consultation_sl

³² Zbirno poročilo je priloženo delovnemu dokumentu služb Komisije.

- rezultatih strukturiranega dialoga z državami članicami o digitalnem izobraževanju in spretnostih,
- spoznanjih, pridobljenih z izvajanjem strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora, Pregledu izobraževanja in usposabljanja ter prispevkih delovne skupine za digitalno izobraževanje: učenje, poučevanje in preverjanje (DELTA),
- širokem naboru poročil in študij o vplivu krize zaradi COVID-19, pravičnosti v izobraževanju, vključujočih sistemih itd.,
- poročilih o indeksu digitalnega gospodarstva in družbe (DESI),
- poročilu OECD *Enabling factors for effective and equitable digital education: state of play and promising policies* (Omogočitelni dejavniki učinkovitega in pravičnega digitalnega izobraževanja: stanje in obetavne politike).

- **Ocena učinka**

Zaradi dopolnilnega pristopa dejavnosti k pobudam držav članic, prostovoljne narave predlaganih dejavnosti in obsega pričakovanih učinkov ocena učinka ni bila izvedena. Pripravljeni predlog temelji na prejšnjih študijah, posvetovanjih z državami članicami in javnem posvetovanju³³.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Ta predlog je v skladu s temeljnimi pravicami in načeli, priznanimi v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti s pravico do varstva osebnih podatkov iz člena 8, akademsko svobodo iz člena 13, pravico do izobraževanja iz člena 14, pravico do nediskriminacije iz člena 21 in pravico invalidov do vključenosti iz člena 26.

Ukrepi se bodo izvajali v skladu s pravom EU o varstvu osebnih podatkov, zlasti Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (splošna uredba o varstvu podatkov).

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Za to pobudo ne bodo potrebna dodatna sredstva iz proračuna EU in njeno izvajanje bo podprto z obstoječimi instrumenti financiranja EU.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Za podporo izvajanju Komisija predlaga, da se v sodelovanju z državami članicami razvijejo dejavnosti kolegialnega učenja in prepoznavanje dobrih praks ter zagotovijo raziskave, smernice in drugo gradivo, ki temelji na dokazih.

³³ Celoten seznam virov je na voljo v delovnem dokumentu služb Komisije.

Komisija bo tudi pomagala pridobiti primerjalne dokaze o ključnih omogočitvenih dejavnikih digitalnega izobraževanja v celotni EU z izvedbo raziskave Digitalno izobraževanje v Evropi v državah članicah.

Komisija namerava o uporabi priporočila Sveta poročati v strateškem okviru evropskega izobraževalnega prostora.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Kratek opis predloga priporočila Sveta in delovnega dokumenta služb Komisije**

Predlagano priporočilo Sveta priznava vlogo digitalnega izobraževanja in usposabljanja pri podpiranju odpornosti, dostopnosti, kakovosti in vključevalnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter pri omogočanju učečim se, da so uspešni v današnjem digitalnem svetu.

Predlog na podlagi rezultatov strukturiranega dialoga z državami članicami opredeljuje ključne omogočitvene dejavnike univerzalnega dostopa do visokokakovostnega, vključujočega in dostopnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja. To zajema odpravljanje digitalnega razkoraka med skupinami in ozemlji, ki je postal še očitnejši ob krizi zaradi COVID-19.

Predlog vključuje smernice in ukrepe, ki jih lahko države članice uporabijo za izvajanje vsevladnega in večdeležniškega pristopa k razvoju, izvajanju in spremljanju politik na področju digitalnega izobraževanja in usposabljanja, skupaj s ciljno usmerjenimi in učinkovitimi naložbami. Poleg tega spodbuja kulturo inovacij od spodaj navzgor in digitalizacijo, ki jo vodi osebje za izobraževanje in usposabljanje.

V priloženem delovnem dokumentu služb Komisije so predstavljena mnenja deležnikov ter navedeni primeri dokazov, politik in praks, na katerih temelji predlog.

Predlog

PRIPOROČILO SVETA

o ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 165(4) in 166(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

- (1) V **sklepih Evropskega sveta** z dne 9. februarja 2023 je bila poudarjena potreba po odločnejših in ambicioznejših ukrepih, da bi se z izobraževanjem, usposabljanjem, izpopolnjevanjem in preusposabljanjem dodatno razvijale spretnosti, potrebne za zeleni in digitalni prehod, da se bo mogoče odzvati na izzive pomanjkanja delovne sile in preoblikovanja delovnih mest, tudi v smislu demografskih izzivov.
- (2) Izobraževanje in usposabljanje sta ključna za osebni razvoj, socialno kohezijo, konkurenčnost in inovacije ter bistveni gradnik pravičnejše, odpornejše in bolj trajnostne Evrope. V tem okviru je bilo v sporočilu o **evropskem izobraževalnem prostoru**³⁴ pozvano k usmerjanju politik in naložb na področju izobraževanja in usposabljanja v vključujoči zeleni in digitalni prehod, da bi se oblikovala trajnostna in z viri gospodarna družba in gospodarstvo.
- (3) Pandemija COVID-19 je poudarila potrebo po izboljšanju digitalne pripravljenosti sistemov izobraževanja in usposabljanja v smislu odpornosti, visoke kakovosti, vključevalnosti, dostopnosti in varnosti. Zaradi hitro napredujočih tehnoloških sprememb so potrebni na ljudi osredotočena digitalna preobrazba ter sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki so primerni za digitalno dobo. Za obravnavo teh izzivov je Komisija sprejela **akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027**³⁵. Namen akcijskega načrta je odpravljanje digitalnega razkoraka in neenakosti v izobraževanju in usposabljanju, poudarja pa tudi potencial tehnologije, da omogoči dostopnejše, prožnejše, posamezniku prilagojeno in na učeče se osredotočeno poučevanje in učenje.
- (4) Pri prvi strateški prednostni nalogi iz akcijskega načrta (spodbujanje razvoja visokoučinkovitega digitalnega izobraževalnega ekosistema) je poudarjena potreba po

³⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o uresničitvi evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025 (COM(2020) 625 final z dne 30. septembra 2020).

³⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027 – Novi temelji za izobraževanje in usposabljanje v digitalni dobi (COM(2020) 624 final z dne 30. septembra 2020).

krepitevi digitalne zmogljivosti in odpornosti v sistemih izobraževanja in usposabljanja na usklajen in trajnosten način. Za ta namen so bili v akcijskem načrtu opredeljeni omogočevalci, kot so ustrezna infrastruktura, povezljivost in digitalna zmogljivost, ki so bili nadalje dopolnjeni v **Sklepih Sveta o digitalnem izobraževanju v evropskih družbah znanja**³⁶.

- (5) To priporočilo bi moralo kot odziv na potrebo po vzpostavitvi dostopnega, visokokakovostnega in vključujočega digitalnega izobraževanja in usposabljanja obravnavati naslednje **ključne omogočitvene dejavnike**: (i) strateški pristop k digitalnemu izobraževanju in spretnostim, (ii) vsevladno usklajevanje in večdeležniško sodelovanje, (iii) krepitev zmogljivosti za institucije za izobraževanje in usposabljanje ter učitelje in (iv) na učinek osredotočene naložbe.
- (6) Za učinkovito izvajanje teh omogočitvenih dejavnikov je potrebno ukrepanje na najvišji ravni, ki presega sama ministrstva za izobraževanje in usposabljanje. Predsednica Komisije je v govoru o stanju Evropske unije leta 2021 pozvala voditelje in voditeljice, naj se osredotočijo na digitalno izobraževanje in spretnosti. To je privedlo do **strukturiranega dialoga z državami članicami o digitalnem izobraževanju in spretnostih**³⁷. Rezultati strukturiranega dialoga so osvetlili številne skupne izzive, s katerimi se srečujejo države članice pri digitalni preobrazbi svojih sistemov izobraževanja in usposabljanja, ter pokazali potrebo po izmenjavi dobrih praks na ravni Unije.
- (7) V tem okviru Resolucija Sveta o **strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030)** spodbuja evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju za nadaljnjo podporo razvoju sistemov izobraževanja in usposabljanja v državah članicah. Ti so namenjeni zagotavljanju osebnega, socialnega in poklicnega razvoja vseh državljanov ob spodbujanju demokratičnih vrednot, enakosti, socialne kohezije, aktivnega državljanstva in medkulturnega dialoga ter trajnostnega socialnega in gospodarskega razvoja, zelenega in digitalnega prehoda ter zaposljivosti.
- (8) Ob upoštevanju potrebe po vsevladnem pristopu k digitalni preobrazbi izobraževanja in usposabljanja so države članice leta 2022 imenovale svoje predstavnike v **skupino nacionalnih koordinatorjev na visoki ravni za strukturirani dialog o digitalnem izobraževanju in spretnostih**. Njihova naloga je zastopati ustrezne službe svojih držav, odgovorne za različne vidike digitalnega izobraževanja, usposabljanja in spretnosti (vključno z izobraževanjem, delom, digitalnim področjem, industrijo in financami). Ta pristop se je izkazal za koristnega in potrebnega pri uspešnem združevanju strokovnega znanja iz različnih sektorjev in bi ga bilo treba ohraniti.
- (9) Predsednica Komisije je v govoru o stanju Evropske unije leta 2022³⁸ razglasila leto 2023 za **evropsko leto spretnosti**³⁹. To zajema tudi vse večja tekoča prizadevanja za izboljšanje spretnosti, potrebnih za digitalni prehod, ki so zdaj bolj kot kadar koli odvisna od vključenosti in usklajenega prispevanja deležnikov iz vseh sektorjev družbe, gospodarstva ter izobraževanja in usposabljanja.

³⁶ UL C 415, 1.12.2020, str. 22.

³⁷ [Akcijski načrt za digitalno izobraževanje – 1. ukrep | Evropski izobraževalni prostor \(europa.eu\).](#)

³⁸ [Govor predsednice Ursule von der Leyen o stanju v Uniji \(europa.eu\).](#)

³⁹ COM(2022) 526 final.

- (10) Prvo načelo **evropskega stebra socialnih pravic**⁴⁰ določa, da ima „vsakdo [...] pravico do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, da lahko ohrani in pridobi znanja in spretnosti, ki mu omogočajo polno udeležbo v družbi in uspešno obvladovanje prehodov na trgu dela“. Vsak evropski državljani bi moral imeti dostop do digitalnega izobraževanja, ki mu omogoča razvoj znanja, spretnosti in kompetenc, potrebnih za aktivno udeležbo v današnjih vedno bolj digitalnih družbah. Človekova pravica do visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, kot jo določa in varuje **Listina Evropske unije o temeljnih pravicah**, bi morala biti stalno zagotovljena. Vsem evropskim državljanom bi bilo treba omogočiti ustrezna, dostopna in varna učna okolja, vključno z digitalnimi.
- (11) **Strategije Unije enakosti**⁴¹, ki jih je sprejela Komisija, poudarjajo pomembno vlogo kakovostnega in vključujočega izobraževanja, da se omogoči napredek na poti k Uniji enakosti za vse, ne glede na spol, raso ali etnično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost.
- (12) Kriza zaradi COVID-19 je dodatno poslabšala socialno-ekonomske neenakosti v izobraževanju in usposabljanju ter še poglobila digitalni razkorak. V **priporočilu Sveta o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke**⁴² so države članice pozvane, naj pomoči potrebnim otrokom (tj. otrokom, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost) zagotovijo učinkovit in brezplačen dostop do izobraževanja in šolskih dejavnosti. Nadalje, strategija EU o otrokovih pravicah⁴³ in **strategija o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030** pozivata k vzpostavitvi vključujočega ter dostopnega in kakovostnega izobraževanja.
- (13) **Program znanj in spretnosti za Evropo**⁴⁴ opredeljuje ukrepe, ki posameznikom in podjetjem pomagajo pridobivati in uporabljati širša in boljša znanja in spretnosti s krepitvijo trajnostne konkurenčnosti in odpornosti za odzivanje na krize na podlagi spoznanj, pridobljenih med pandemijo COVID-19.
- (14) **Program politike Digitalno desetletje do leta 2030**⁴⁵ in **Evropska deklaracija o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje**⁴⁶ določata načrt za doseg vključujoče in na ljudi osredotočene digitalne preobrazbe družbe in gospodarstva EU do leta 2030. To vključuje okvir upravljanja in poročanja v sodelovanju z državami članicami kot del programa politike Digitalno desetletje, da bi se dosegli zadevni cilji na ravni Unije za **digitalno desetletje**, vključno z vzpostavitvijo univerzalne povezanosti (gigabitna širokopasovnost za vse in 5G povsod, tudi na podežlju).

⁴⁰ UL C 428, 13.12.2017, str. 10.

⁴¹ V letih 2020 in 2021 je bilo sprejetih pet strategij za enakost, da bi napredovali na poti do Unije enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025; strategija za enakost LGBTIQ oseb za obdobje 2020–2025; akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025; strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov za obdobje 2020–2030; strategija o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030.

⁴² Priporočilo Sveta (EU) 2021/1004 z dne 14. junija 2021 o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke (UL L 223, 22.6.2021, str. 14).

⁴³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU o otrokovih pravicah (COM(2021) 142 final z dne 24. marca 2021).

⁴⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost (COM(2020) 274 final z dne 1. julija 2020).

⁴⁵ Sklep (EU) 2022/2481 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030 (UL L 323, 19.12.2022, str. 4).

⁴⁶ UL C 23, 23.1.2023, str. 1.

Namen teh pobud je odpravljanje obstoječih digitalnih razkorakov v smislu povezljivosti in spretnosti s spodbujanjem ukrepanja in vzpostavljanjem potrebnih blažitvenih ukrepov.

- (15) V navedenih pobudah je poudarjeno, da uspešno digitalno izobraževanje in usposabljanje pomeni ustvarjanje več boljših priložnosti za učenje in poučevanje za vse v digitalni dobi. Zaradi digitalnih rešitev so postali sistemi izobraževanja in usposabljanja v Uniji v zadnjih letih dostopnejši. Vendar je treba v hitro razvijajočem se svetu stalno izboljševati učinkovitost in uspešnost izobraževanja ter podpirati nove pristope k poučevanju in učenju, tudi z obstoječimi in nastajajočimi digitalnimi rešitvami.
- (16) V **Sklepih Sveta o digitalnem izobraževanju v evropskih družbah znanja**⁴⁷ je poudarjeno, da široka razširjenost digitalnih tehnologij in dostopa do interneta prinaša nove priložnosti za visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje v Evropi. Digitalno izobraževanje kot sestavni del visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja lahko dopolnjuje poučevanje v živo ter prispeva k povečanju dostopnosti izobraževalnih vsebin in pedagoških pristopov, večji socialni vključenosti in učinkovitejšemu pridobivanju kompetenc, pri čemer si je treba prizadevati za učni uspeh vseh posameznikov.
- (17) Hkrati nove in nastajajoče tehnologije, kot je umetna inteligenca, hitro vstopajo v učna okolja, kar prinaša potencialne priložnosti in tveganja, na primer glede kibernetске varnosti. Zato je bistveno, da se institucije za izobraževanje in usposabljanje ter učitelji podprejo pri razvoju boljšega razumevanja takih orodij ter tega, kako jih je mogoče samozavestno in varno uporabljati v korist poučevanja in učenja. **Strategija za umetno inteligenco**⁴⁸, **evropska strategija za podatke**⁴⁹, **predlog akta o umetni inteligenci**⁵⁰, **akt o digitalnih storitvah**⁵¹ in **etične smernice za uporabo umetne inteligence in podatkov pri poučevanju in učenju za izobraževalce**⁵² ter predlagani okvir za evropsko digitalno identiteto⁵³ so pomembni za sektor izobraževanja in usposabljanja ter njegovo uporabo digitalnih tehnologij v praksi. Hkrati akcijski načrt za digitalno izobraževanje povečuje ozaveščenost o kibernetски varnosti med posamezniki, zlasti otroki in mladimi, ter organizacijami, zlasti MSP. Izobraževanje in ozaveščanje ne bosta le ščitila pred kibernetскими grožnjami, temveč tudi prispevala k razvoju in diverzifikaciji delovne sile na področju kibernetске varnosti, s čimer bodo dopolnjena prizadevanja akademije za kibernetске veščine.
- (18) Z vseživljenjskega vidika je uporaba digitalnih tehnologij za izboljšanje dostopnosti in kakovosti poučevanja in učenja bistvena za vse sektorje in ravni izobraževanja in

⁴⁷ UL C 415, 1.12.2020, str. 22.

⁴⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Umetna inteligenca za Evropo (COM(2018) 237 final z dne 25. aprila 2018).

⁴⁹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropska strategija za podatke (COM(2020) 66 final z dne 19. februarja 2020).

⁵⁰ COM(2021) 206 final.

⁵¹ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

⁵² Evropska komisija, Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo, Etične smernice za uporabo umetne inteligence in podatkov pri poučevanju in učenju za izobraževalce, Urad za publikacije Evropske unije, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/153756>.

⁵³ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-digital-identity_sl

usposabljanja, vse od zgodnjega otroštva do učenja odraslih, vključno s starejšimi državljani.

- (19) V priporočilu Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost⁵⁴ je predlagana prenovljena vizija politike Unije na področju PIU, ki vključuje digitalizacijo navedenega področja in uporabo kombiniranega učenja. V Izjavi iz Osnabrücka o poklicnem izobraževanju in usposabljanju kot dejavniku okrevanja in pravičnega prehoda na digitalno in zeleno gospodarstvo⁵⁵ je navedeno, da ima lahko digitalno učenje pomembno in dopolnilno vlogo.
- (20) **Pobuda Evropske univerze**⁵⁶, ki podpira transnacionalna zavezništva visokošolskih institucij, spodbuja oblikovanje in izmenjavo digitalnih vsebin za študente, osebje, raziskovalce in državljane. Spletno in kombinirano učenje podpirata cilj evropskih univerz, da povečajo mobilnost svojih študentov in osebja, ponudijo prožnejše učne poti ter okrepijo transdisciplinarne pristope, da bi se študenti in osebje povezali z javnim in zasebnim sektorjem.
- (21) **Priporočilo Sveta z naslovom Poti izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle**⁵⁷ je namenjeno zagotavljanju prožnih priložnosti nizkokvalificiranim odraslim, da bi lahko izboljšali svoje osnovne in nadaljnje spretnosti, vključno z digitalnimi kompetencami, pomembnimi za trg dela in aktivno udeležbo v družbi. To se v praksi uresničuje z izvajanjem usposabljanja v ustreznih učnih okoljih, pri čemer ustrezno usposobljeni učitelji in izvajalci usposabljanj uporabljajo metode poučevanja odraslih in izkoriščajo možnosti digitalnega učenja.
- (22) V **Sklepih Sveta o evropskih učiteljih in mentorjih za prihodnost**⁵⁸ se priznava, da so učitelji, mentorji in vodstveni delavci šol nepogrešljivo gibalno izobraževanja in usposabljanja. Vključeni bi morali biti v oblikovanje politik na področju izobraževanja in usposabljanja ter imeti avtonomijo pri uporabi teh politik v praksi. Potrebujejo pa tudi podporo celovitega pristopa k začetnemu izobraževanju, uvajanju in stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju.
- (23) V **priporočilu Sveta o pristopih kombiniranega učenja za visokokakovostno in vključujoče primarno in sekundarno izobraževanje**⁵⁹ se priporoča vključitev pristopov kombiniranega učenja v programe začetnega izobraževanja in stalnega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev. Priporoča se tudi podpora izobraževalnemu osebju pri uporabi digitalnih orodij in gradiv, vključno z znanjem o tem, kako varno in etično delovati v digitalnih okoljih.

⁵⁴ Priporočilo Sveta z dne 24. novembra 2020 o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost (UL C 417, 2.12.2020, str. 1).

⁵⁵ Potrjena 30. novembra 2020.

⁵⁶ [Pobuda Evropske univerze | Evropski izobraževalni prostor \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/eap/press/1234567890/attachment/1234567890.pdf).

⁵⁷ Priporočilo Sveta z dne 19. decembra 2016 z naslovom Poti izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle (UL C 484, 24.12.2016, str. 1).

⁵⁸ UL C 193, 9.6.2020, str. 11.

⁵⁹ Priporočilo Sveta z dne 29. novembra 2021 o pristopih kombiniranega učenja za visokokakovostno in vključujoče primarno in sekundarno izobraževanje (UL C 504, 14.12.2021, str. 21).

- (24) **Priporočilo Sveta o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj**⁶⁰ poudarja pomen digitalnih kompetenc izobraževalcev ter digitalne infrastrukture, orodij in virov za krepitev poučevanja in učenja za trajnostnost.
- (25) Bistveno je torej, da se učitelji obravnavajo kot ključni partnerji pri uspešni digitalni preobrazbi v izobraževanju in usposabljanju. Kot ključni partnerji v tem procesu morajo biti tesno udeleženi in zaproseni za mnenje pri sprejemanju digitalnih tehnologij ter opremljeni s potrebnimi spretnostmi in kompetencami za njihovo učinkovito uporabo.
- (26) To priporočilo v celoti spoštuje načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. Države članice se bodo v skladu s svojimi nacionalnimi okoliščinami odločile, kako bodo izvedle to priporočilo –

⁶⁰ Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj (UL C 243, 27.6.2022, str. 1).

DRŽAVAM ČLANICAM PRIPOROČA, NAJ:

1. se z uporabo vsevladnega pristopa in skupaj s ključnimi deležniki dogovorijo o nacionalni strategiji za digitalno izobraževanje in spretnosti, ki bo razvita ali posodobljena v skladu z načeli iz tega priporočila, ter spremljajo njeno učinkovitost in učinek. Države članice bi morale pri izvajanju svoje nacionalne strategije zlasti:
 - 1.1 celostno določiti nacionalne cilje za digitalno preobrazbo sistemov izobraževanja in usposabljanja in razvoj digitalnih spretnosti ter zagotoviti njihovo redno pregledovanje in posodabljanje;
 - 1.2 uskladiti nacionalne cilje iz točke 1.1 s strateškimi prednostnimi nalogami iz akcijskega načrta za digitalno izobraževanje 2021–2027 in cilji na ravni Unije iz programa politike Digitalno desetletje;
 - 1.3 določiti ambiciozne nacionalne cilje za ključne omogočevalce v skladu s tem priporočilom ter nacionalnimi cilji za digitalno preobrazbo sistemov izobraževanja in usposabljanja;
 - 1.4 spremljati napredek pri doseganju nacionalnih ciljev iz točke 1.3 in redno objavljati poročila, vključno s spoznanji in priporočili za izboljšanje;
 - 1.5 izvajati redne ocene učinka politik in praks na področju digitalnega izobraževanja, tudi na učne rezultate, dostopnost in vključevanje, enakost in dobrobit, s pristopom vseživljenjskega učenja ter razvijati raziskave na te teme;
2. povečajo učinkovitost, uspešnost in odpornost politike digitalnega izobraževanja in usposabljanja s spodbujanjem sinergij in usklajevanja na vseh ravneh uprave ter zagotavljanjem vsevladnega in večdeležniškega pristopa. Države članice bi morale zlasti:
 - 2.1 organizirati redne dialoge med različnimi deli vlade, vključenimi v zagotavljanje digitalnega izobraževanja in usposabljanja na ustreznih ravneh v skladu s strukturo nacionalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja, da bi se zagotovilo usklajevanje, izkoristile sinergije in preprečila dvojna poraba;
 - 2.2 zagotavljati strukturno udeležbo deležnikov in socialnih partnerjev pri postopkih oblikovanja, razvoja, izvajanja in evalvacije politike digitalnega izobraževanja in usposabljanja, vključno z aktivno udeležbo tistih, ki so brez formalnih predstavniških organov, kot so starši in učeči se, tudi tistih z različnimi socialno-ekonomskimi, starostnimi, sektorskimi in teritorialnimi ozadji;
 - 2.3 vzpostaviti trajnostno sodelovanje in izmenjavo z zasebnim sektorjem in ponudniki tehnologije, vključno s ponudniki tehnologije za izobraževanje, malimi in srednjimi podjetji ter zagonskimi podjetji, pri razvoju rešitev, ki izražajo vrednote in načela Unije, vključno z digitalno suverenostjo, interoperabilnostjo, varnostjo, zasebnostjo podatkov in preglednostjo ter trajnostno rabo redkih virov in energije za digitalne namene, in sicer z naslednjim:
 - 2.3.1 podpiranjem raziskav, razvoja in preskušanja digitalnih izobraževalnih orodij in tehnologij, vključno s tistimi, ki temeljijo na nastajajočih tehnologijah, kot so razširjena resničnost, virtualna resničnost, nadgrajena resničnost, umetna inteligenca, robotika in metaverzum;
 - 2.3.2 spodbujanjem javno-zasebnih partnerstev za razvoj in uvajanje rešitev digitalnega izobraževanja, kjer je to ustrezno;

- 2.3.3 zagotavljanjem spodbud za raziskave o kakovosti, vključevanju, dostopnosti in vplivu rešitev digitalnega izobraževanja, vključno s tistimi, ki temeljijo na nastajajočih tehnologijah;
- 2.4 sodelovati pri kolegialnem učenju, izmenjavi praks in usklajevanju, tudi med različnimi področji politike, na evropski in mednarodni ravni, da bi se poiskale skupne rešitve za transnacionalne izzive;
- 3. zagotovijo digitalno usposabljanje za vse pedagoško in podporno osebje ter spodbujajo krepitev zmogljivosti institucij za izobraževanje in usposabljanje. Države članice bi morale zlasti:
 - 3.1 zagotoviti, da imajo vsi učitelji in pedagoško osebje podporo pri vključevanju digitalnih tehnologij v svoje pedagoško delo, tj. pri uporabi digitalnih tehnologij za poučevanje, učenje in preverjanje. Ta podpora bi morala biti zlasti v naslednjih oblikah:
 - 3.1.1 vključevanje učiteljev v institucionalne odločitve o tem, kako digitalno opremo vključiti v poučevanje in učenje, ter o izbiri in razvoju digitalnih izobraževalnih vsebin;
 - 3.1.2 uvajanje obvezne digitalne pedagogike v vse programe začetnega izobraževanja učiteljev za bodoče učitelje ter podpiranje ponudnikov teh programov s potrebnimi viri in sredstvi za ta namen; sodelovanje na ravni EU glede razvoja, izvajanja in vrednotenja učnih načrtov za digitalno pedagogiko za učitelje;
 - 3.1.3 zagotavljanje, da imajo vsi aktivni učitelji in pedagoško osebje redne priložnosti in čas za razvoj in nadgradnjo svojih digitalnih spretnosti v okviru stalnega strokovnega izpopolnjevanja;
 - 3.1.4 priznavanje in spodbujanje prožnih, dostopnih in inovativnih oblik digitalnega izpopolnjevanja, kot so spletno usposabljanje, kratki tečaji, ki omogočajo pridobitev mikrodokazil, nacionalne in mednarodne izmenjave osebja, kolegialno učenje in digitalno izpopolnjevanje prek sodelovalnih projektov, mrež in skupnosti za prakso in raziskave;
 - 3.1.5 izkoriščanje priložnosti za razvoj digitalne pedagogike prek učiteljskih akademij Erasmus+;
 - 3.1.6 upoštevanje potrebe po digitalni dobrobiti v procesu poučevanja in učenja ter oblikovanju podpornih digitalnih pristopov in okolij za poučevanje in učenje;
 - 3.2 spodbujati institucije za izobraževanje in usposabljanje k pospeševanju digitalne preobrazbe izobraževanja in usposabljanja z naslednjim:
 - 3.2.1 spodbujanjem krepitve zmogljivosti ter uporabe okvirov in orodij za samoocenjevanje, kot so SELFIE (orodje za samoocenjevanje, namenjeno pomoči šolam pri vgrajevanju digitalnih tehnologij v poučevanje, učenje in preverjanje, ki temelji na okviru DigCompOrg za vodstvene delavce šol), SELFIEforTEACHERS (ki temelji na okviru DigCompEdu) in HEInnovate (orodje za samoocenjevanje za visokošolske institucije), za opredelitev institucionalnih potreb in ciljev za digitalno preobrazbo in izpopolnjevanje;
 - 3.2.2 vključevanjem meril za omogočitevne dejavnike digitalnega izobraževanja in usposabljanja v notranje in zunanje postopke zagotavljanja kakovosti za institucije za izobraževanje in usposabljanje;

- 3.2.3 pomočjo vodstvom institucij za izobraževanje in usposabljanje pri izvajanju digitalne preobrazbe, tudi z zagotavljanjem stalnega strokovnega izpopolnjevanja;
- 3.2.4 spodbujanjem na dokazih temelječega širjenja dobrih praks z zagotavljanjem priznanja institucijam – zgodnjim uporabnicam, ki so izboljšale poučevanje in učenje z inovacijami in digitalnimi tehnologijami, ter podpiranjem medsebojnih izmenjav;
- 3.2.5 spodbujanjem stalnega dialoga med institucijami za izobraževanje in usposabljanje ter industrijo o potrebah in priložnostih v zvezi z razvojem in usposabljanjem, izmenjavo izkušenj in zagotavljanjem povratnih informacij o izdelkih in tehnologijah, ki se uporabljajo pri poučevanju in učenju;
- 3.2.6 zagotavljanjem, da ima vsaka šola dostop do skrbnikov IKT in digitalne pedagogike, da učiteljem in učečim se pomagajo izbrati, učinkovito uporabljati, upravljati in vzdrževati digitalne naprave in orodja za poučevanje, učenje in preverjanje;
- 3.2.7 sprejemanjem celovitih ukrepov za obravnavo kibernetске varnosti v vseh institucijah za izobraževanje in usposabljanje, spodbujanjem vsega osebja k usposabljanju iz kibernetске varnosti, ozaveščanjem učečih se o kibernetски varnosti ter zagotavljanjem strogih varnostnih politik in kontrol dostopa ob popolnem izkoriščanju sodobnih tehnoloških rešitev, kot sta kriptografija in avtentikacija;
- 4. spodbujajo pravične in na učinek osredotočene naložbe v visokokakovostno, odporno in vključujoče digitalno izobraževanje in usposabljanje. Države članice bi morale zlasti:
 - 4.1 povečati učinkovitost in učinek porabe za povezljivost, opremo, infrastrukturo, digitalna orodja in vsebine z naslednjim:
 - 4.1.1 usklajevanjem postopkov javnega naročanja, da se po možnosti izkoristi ekonomija obsega, pri tem pa omogočati prilagodljivost specifičnim potrebam institucij za izobraževanje in usposabljanje, tudi ob upoštevanju potrebe po trajnostnosti in dostopnosti za invalide; sodelovanjem na ravni EU glede standardov in specifikacij, ki se lahko uporabijo pri zadevah, kot je javno naročanje na področju digitalnega izobraževanja;
 - 4.1.2 razmislekom o alternativnih pristopih k naložbam, vključno z javno-zasebnimi partnerstvi, programi donacij, obnovo rabljene opreme ter prevajanjem in ponovno uporabo, kjer je to ustrezno, digitalnih izobraževalnih vsebin iz drugih držav članic;
 - 4.1.3 zagotavljanjem prilagojene podpore, strokovnega znanja in izkušenj, na primer v obliki javno-zasebnih partnerstev, svetovalnih organov ali usmerjevalnih/posredovalnih mehanizmov, da bi lahko institucije za izobraževanje in usposabljanje izbrale ustrezne digitalne izobraževalne rešitve, prilagojene njihovim potrebam pri poučevanju in učenju, ki strateško obravnavajo varnost, dostopnost, zasebnost podatkov in digitalno dobrobit;
 - 4.1.4 zagotavljanjem, da naložbe v novo digitalno opremo, infrastrukturo, orodja in vsebine spremlja ustrezno usposabljanje;
 - 4.2 za omogočanje enakega dostopa za vse učeče se zagotoviti ustrezne naložbe v:
 - 4.2.1 visokohitrostno internetno povezljivost, da bi se v vseh institucijah za izobraževanje in usposabljanje dosegla 100-odstotna gigabitna ali hitrejša internetna povezljivost ter da bi se odpravile teritorialne in socialno-ekonomske vrzeli z uporabo različnih tehnologij in alternativ, kot so optična vlakna, 5G in satelitska tehnologija, v skladu s cilji na ravni Unije za program politike Digitalno desetletje;

- 4.2.2 nadgradnjo digitalne opreme v učilnicah in zagotavljanje, da imajo vsi učitelji in pedagoško osebje dostop do personalizirane naprave (namizni računalnik, prenosnik ali tablica), da lahko obogatijo svojo pedagoško prakso;
- 4.2.3 zagotavljanje, da imajo vsi učeči se v šoli dostop do personalizirane naprave, ki izpolnjuje njihove specifične potrebe, ter da se vse naprave redno servisirajo in vzdržujejo;
- 4.2.4 digitalizacijo gradiv za poučevanje in učenje ter razvoj sodobnih, dostopnih in visokokakovostnih digitalnih izobraževalnih vsebin, usklajenih z učnimi načrti in dobro pedagoško prakso;
- 4.2.5 uvajanje in vključevanje ustreznih centraliziranih storitev, tudi z rešitvami v oblaku, kot so sistemi za virtualno učenje in vodenje administracije (vključno z orodji za varno komunikacijo in sodelovanje, odložišči izobraževalnih vsebin, vodenjem razreda in digitalnim ocenjevanjem), v vse institucije za izobraževanje in usposabljanje ob zagotavljanju njihove interoperabilnosti, zasebnosti in varnosti podatkov;
- 4.2.6 zagotavljanje vključujočega izobraževanja z zaščito dostopnosti digitalnih izobraževalnih vsebin in tehnologij za invalidne učeče se in učitelje ter zagotavljanje specializirane opreme in rešitev za učeče se s posebnimi učnimi potrebami ob upoštevanju obstoječe zakonodaje Unije o dostopnosti, zlasti direktiv (EU) 2016/2102⁶¹ in (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta⁶²;

IN POZDRAVLJA NAMERO KOMISIJE, DA:

1. **podpre izvajanje tega priporočila prek: skupine na visoki ravni za digitalno izobraževanje in spretnosti, ki bo vzpostavljena s sklepom Komisije;**
podpre učinkovito nadaljevanje in delovanje skupine na visoki ravni za strukturirani dialog z državami članicami, da bi se zagotovilo usmerjanje glede ključnih strateških tem, obravnavanih v tem priporočilu. Skupina lahko ustanovi tehnične podskupine, zlasti za preverjanje in potrjevanje digitalnih spretnosti, razvoj učnih načrtov ter zahteve glede kakovosti orodij in vsebine digitalnega izobraževanja. To delo bi moralo biti skladno in komplementarno z delom skupine na visoki ravni za izobraževanje in usposabljanje⁶³ ter odbora za digitalno desetletje⁶⁴;
2. **spodbuja izmenjavo dobrih praks, kolegialno učenje in sodelovanje z deležniki v zvezi z digitalnim izobraževanjem in usposabljanjem. Komisija namerava zlasti:**
 - 2.1 omogočiti izmenjavo najboljših praks, mreže in kolegialno učenje med državami članicami, oblikovalci politik, izvajalci in deležniki iz zasebnega in javnega sektorja prek obstoječih orodij, platform in skupnosti (delovna skupina za digitalno izobraževanje: učenje, poučevanje in preverjanje (DELTA), evropski digitalni podporni center SALTO, evropska platforma za šolsko izobraževanje, vključno s

⁶¹ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1).

⁶² Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70).

⁶³ Resolucija Sveta o upravljavski strukturi strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) (UL C 497, 10.12.2021, str. 1).

⁶⁴ Sklep Komisije z dne 11. oktobra 2022 o vzpostavitvi skupine strokovnjakov „odbor za digitalno desetletje“ (C(2022) 7141).

skupnostjo eTwinning, elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE), portal Boljši internet za otroke, projekti Instrumenta za tehnično podporo), tudi s promoviranjem vozlišča za digitalno izobraževanje kot glavne vstopne točke za digitalno izobraževanje in usposabljanje v Uniji;

2.2 spodbujati sodelovanje z deležniki, vključno s ponudniki programske in strojne opreme, glede digitalne infrastrukture in orodij ter njihove trajnostne uporabe v izobraževanju in usposabljanju ob spodbujanju vrednot in načel Unije v zvezi z zasebnostjo, varstvom podatkov in interoperabilnostjo;

2.3 krepiti mednarodno sodelovanje glede omogočitvenih dejavnikov digitalnega izobraževanja in spretnosti;

3. podpre digitalno usposabljanje učiteljev ter pedagoškega in podpornega osebja institucij za izobraževanje in usposabljanje. Komisija namerava zlasti:

3.1 prek programa Erasmus+ podpreti mobilnost, da bi se učitelji ter pedagoško in podporno osebje institucij za izobraževanje in usposabljanje izpopolnili v uporabi digitalnih tehnologij pri poučevanju, učenju in administraciji, tudi glede na hitro spreminjajoče se zmogljivosti nastajajočih tehnologij;

3.2 promovirati orodja, kot sta DigCompEdu in SELFIEforTEACHERS, ter podpirati sodelovanje pri razvoju in izvajanju tečajev digitalne pedagogike v okviru začetnega izobraževanja in stalnega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev;

3.3 spodbujati uvajanje etičnih smernic za uporabo umetne inteligence in podatkov pri poučevanju in učenju za pomoč učiteljem na primarni in sekundarni stopnji pri učinkovitem vključevanju umetne inteligence in podatkov v šolsko izobraževanje ter jih nadgrajevati, da bi se upoštevale posledice napačne uporabe nastajajočih tehnologij, kot je generativna umetna inteligenca, in obvladala tveganja;

4. podpre na učinek osredotočene naložbe v infrastrukturo in storitve za digitalno izobraževanje in usposabljanje prek nacionalnega financiranja in financiranja Unije ter okrepi dokaze o učinkovitosti in uspešnosti politik in orodij za digitalno izobraževanje. Komisija namerava zlasti:

4.1 podpirati naložbe držav članic v bistveno infrastrukturo za digitalno izobraževanje (vključno s povezljivostjo, opremo, orodji in digitalnimi vsebinami) prek financiranja Unije ter okrepiti povezave med obstoječimi politikami ter instrumenti in programi financiranja Unije ter nacionalnimi in regionalnimi strategijami za digitalno izobraževanje in digitalizacijo šol;

4.2 glede na hiter tehnološki razvoj v sodelovanju z državami članicami in deležniki podpirati razvoj smernic in zahtev glede kakovosti za dostopne, dobro zasnovane in visokokakovostne digitalne izobraževalne vsebine ter virtualna učna okolja in orodja (kot so samostojni sistemi in aplikacije za upravljanje učenja), da bi se sistemi izobraževanja in usposabljanja podprli pri sistematičnem ocenjevanju svoje kakovosti, varnosti, verodostojnosti, zanesljivosti, koristnosti in vključevalnosti;

4.3 podpirati države članice in ponudnike tehnologije pri obravnavi izzivov interoperabilnosti, povezanih z digitalnimi izobraževalnimi platformami in storitvami v različnih sektorjih izobraževanja in usposabljanja;

4.4 povečati usklajevanje raziskav, spodbujati na dokazih temelječe širjenje dobrih praks ter prek programov Obzorje Evropa, Digitalna Evropa in Erasmus+ podpirati raziskave, razvoj in uvajanje digitalnih rešitev za poučevanje, učenje in preverjanje ter preskušanje njihovega učinka na izboljšanje učnih rezultatov in pravičnosti;

- 4.5 podpirati države članice pri razvoju učinkovitih in uspešnih politik digitalnega izobraževanja z izboljšanjem dokazov, evalvacije in analize teh politik prek učnega laboratorija za naložbe v kakovostno izobraževanje in usposabljanje ter zagotavljati ciljno usmerjene smernice in tehnično podporo prek Instrumenta za tehnično podporo;
- 4.6 olajšati izmenjave o nacionalnih pristopih in dobrih praksah glede učinkovitega javnega naročanja digitalne opreme in infrastrukture za institucije za izobraževanje in usposabljanje, med drugim prek mreže nacionalnih svetovalnih služb za digitalno izobraževanje;
- 4.7 podpirati digitalno preobrazbo dokazil o izobraževanju in usposabljanju v državah članicah, zlasti z nadaljnjim uvajanjem infrastrukture za evropska digitalna potrdila za učenje;
- 5. **izboljša preglednost in oceni napredek pri izvajanju digitalnega izobraževanja in usposabljanja. Komisija namerava zlasti:**
 - 5.1 prispevati k vzpostavitvi primerjalnih podatkov o ključnih omogočitvenih dejavnikih digitalnega izobraževanja in usposabljanja po vsej Uniji, in sicer z izvajanjem raziskave *Digitalno izobraževanje v Evropi* vsaka tri leta v državah članicah na podlagi „Evropske raziskave o šolah: IKT v izobraževanju“ in njenim dodatnim razvojem, da bi se do leta 2025 zbral prvi celovit nabor podatkov;
 - 5.2 spremljati napredek pri omogočitvenih dejavnikih digitalnega izobraževanja in usposabljanja ob upoštevanju nacionalnih strategij držav članic ter poročati o tem napredku v okviru evropskega izobraževalnega prostora, na primer v okviru Pregleda izobraževanja in usposabljanja;
 - 5.3 podpirati udeležbo držav članic v mednarodnih raziskavah, ki zagotavljajo primerjalne podatke o stanju pripravljenosti učiteljev za digitalno izobraževanje, zlasti v mednarodni raziskavi OECD o poučevanju in učenju;
 - 5.4 najpozneje v petih letih po sprejetju tega priporočila pregledati napredek pri njegovem izvajanju in poročati Svetu.

V Strasbourgu,

Za Svet
predsednik